

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.472/2007/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. O. A. ügyész által képviselt Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség (...) felperesnek, a Dr. Slezák Sándor ügyvéd (Törökszentmiklós, Kossuth u. 147.) által képviselt alperes neve (...) alperes ellen közgyűlési határozat megsemmisítése iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 5. P. 20 485/2007/8. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a Magyar Államot, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 36 000 (Harminchatezer) forint, általános forgalmi adót is magában foglaló együttes első-és másodfokú perköltséget.

Felhívja a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalát, hogy az alperes képviselőjének utaljon ki 24 000 (Huszonnégyezer) forint, általános forgalmi adót is tartalmazó elsőfokú eljárási költséget.

Felhívja a Debreceni Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy az alperes képviselőjének utaljon ki 12 000 (Tizenkettőezer) forint, általános forgalmi adót is tartalmazó fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperest a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság Pk. 60 141/1989. szám alatt társadalmi szervezetként tartja nyilván. A jelenleg hatályos 2006. március 31-i keltezésű alapszabály szerint a szervezet területtel rendelkező vadásztársaság, míg korábban bérkilövő vadásztársaságként működött.

A tagság a 2006. június 19-i közgyűlésen tárgyalta az „átalakulás” feltételeit. Megállapították, hogy területtel rendelkező vadásztársaságként akkor működhetnek, ha a földtulajdonosok közösségétől tagonként 100 ha területet bérelnek. A bérbe adható terület 3700 ha volt, így a 44 fős tagságot az „átalakulás” érdekében 37 főre kellett csökkenteni. A jelenlévők - 37 tag - akként határoztak, hogy az információik szerint kilépni szándékozó 15 főnek fejenként 450 000 Ft-ot fizetnek a velük kötendő külön megállapodás alapján.

2006. július 27-én tartott közgyűlésen a jelenlévő 38 tag egyhangúlag elfogadta azt a határozatot, mely szerint „A vadászati jogosultságról lemondó tagoknak 450 000 Ft két részletben kerüljön kifizetésre. Első részlet 2006. augusztus 15. napjáig, második részlet 2006. december 31. napjáig. Az első részlet kifizetésekor történik a vadászati jogosultságról való lemondás, amennyiben a tag nem mond le a tagságról, köteles 600 000 Ft-ot a pénztárba befizetni.” A közgyűlés 24 fő tagsági viszonyának „lemondással” történő megszűnését fogadta el.

2006. augusztus 4-én a vadásztársaság képviselőjében eljáró elnök a kilépő tagokkal egyenként olyan szerződést kötött, mely szerint az a vadászati jogosultságáról, illetve fennálló tagsági viszonyáról lemond annak érdekében, hogy a vadásztársaság az 1996. évi LV. törvény alapján lehetőséget kapjon arra, hogy területes vadásztársasággá váljék taglétszámának csökkentése folytán, a társaság pedig az alapszabály 33. §-ának (1) bekezdésére tekintettel 450 000 Ft térítést fizet részére.

Ilyen tartalmú megállapodás alapján 22 fő lépett ki a vadásztársaságból, részükre a felperes 2006. augusztus 15-ig egyenként 300 000 Ft-ot meglévő vagyonából megfizetett, majd a társaságban maradt tagok személyenként havi 50 000 Ft-os befizetésének felhasználásával az év végéig a további, személyenkénti 150 000 Ft-os tartozását is kiegyenlítette.

A társaság 2007. márciusától 20 taggal területes vadásztársaságként működik, 3700 ha területen.

A felperes 2007. február 15-én Tc. 2387/2006/9-VI. szám alatt óvást jelentett be az alperes 2006. június 19-i közgyűlésén hozott határozatának azon része ellen, amelyben a megjelent tagok egyhangúlag döntöttek arról, hogy a kilépni szándékozó tagok részére fejenként az egyesületi vagyonból 450 000 Ft kerüljön kifizetésre. A felperes indítványozta, hogy a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét 60 napon belül hívják össze, és a közgyűlés kifogásolt határozata törvénytörő rendelkezését helyezték hatályon kívül.

Ugyancsak 2007. február 15-én a Tc. 2387/2006/9-VII. szám alatt óvást jelentett be a vadásztársaság 2006. július 27-én elfogadott határozatával szemben, s indítványozta, hogy azt a vadásztársaság helyezze hatályon kívül. Ismételten arra hivatkozott, hogy a

társadalmi szervezet vagyonáról való rendelkezés realizálására csak a szervezet megszűnésekor kerülhet sor az alapszabály vagy a közgyűlés döntése alapján, míg a tagsági viszonyban beállt bármiféle változás esetén (pl. kilépéskor) senki sem kaphatja meg a nevesített vagyont. Álláspontja szerint nem jogszerű, ha a vagyon egy részéről történik rendelkezés a társadalmi szervezet működése során. Megszűnés nélkül a vagyon, vagy annak egy része tagok közötti felosztásáról nem lehet szó.

2007. március 21-én a vadásztársaság közgyűlésén a tagság tárgyalta a felperes utóbbi óvásáról és 1/2007. (III. 21.) számú határozatában úgy döntött, hogy „A Jász-Nagykunszónok Megyei Főügyészség Tc. 2387/2006/9-VII. szám alatt előterjesztett óvása alapján a 2006. július 27-i határozatot - a 450 000 Ft kifizetésének döntéséről szól, - nem vonja vissza.”

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az óvást törvénysértő módon elutasító 1/2007. (III. 21.) számú közgyűlési határozatot semmisítse meg, és új határozat hozatalát rendelje el. Fenntartotta az óvásaiban kifejtett álláspontját, s hangsúlyozta, hogy az Etv. 21. § (1) és (2) bekezdése, a 19. § (1) bekezdés h) pontja, valamint az alperes alapszabálya 34. §-ának (2)-(3) bekezdései szerint a társadalmi szervezet vagyonáról való rendelkezés realizálására csak a szervezet megszűnésekor kerülhet sor az alapszabály, vagy a közgyűlés döntése alapján. Az óvásaiban kifogásolt közgyűlési határozatok e jogszabályi rendelkezéssel ellentétesek, ezért törvénysértő a felperesi óvást elutasító 1/2007. (III. 21.) számú közgyűlési határozat is.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy a közgyűlési határozat nem ütközik sem jogszabályba, sem a szervezet alapszabályába, hanem az a létesítő okirat 33. § (1) bekezdésén alapul, mely szerint a vadásztársaság vagyona csak vadgazdálkodási, vadászati vagy ezeket elősegítő célokra használható fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes 1/2007. (III. 21.) számú közgyűlési határozatát megsemmisítette, és elrendelte, hogy az alperes közgyűlése 60 napon belül hozzon új határozatot a **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség** Tc. 2387/2006/9-VII. számú óvásának megfelelően. A határozata indokolásában kifejtette, hogy a vadásztársaság tagjait megillető vadászati jog nem azonos az 1996. évi LV. törvényben meghatározott vagyonértékű jogként meghatározott vadászati joggal, mert ez utóbbi csak a vadászterületnek minősülő terület tulajdonosát illeti meg. Az alperessel megállapodást kötő tagok valójában az alapszabály 12. § a) pontja szerint tagsági viszonyukat kilépéssel megszüntették, ezért részükre nem jár térítés. Osztva a felperes álláspontját rámutatott, hogy törvénysértő a közgyűlés azon határozata, mely a kilépő tagok számára a vadásztársaság vagyonából kifizetést rendel el, mert erre csak az Etv. 21. §-ának (1) bekezdése szerint a szervezet megszűnésekor kerülhetne sor az alperes alapszabálya 34. § (3) bekezdése alkalmazásával. Az alperes védekezésével szemben rámutatott arra, hogy a vadásztársaság az alapszabályban meghatározott célját bérkilövő vadásztársaságként is megvalósíthatta, miként azt korábban is tette, ezért nem volt szükséges területes vadásztársasággá való átalakulása, s ennek érdekében a vadásztársaság vagyonából 9 900 000 Ft kifizetése. Ez utóbbi megítélése szerint megalapozatlan, kellően át nem gondolt

ajánlat volt, s az ezt jóváhagyó közgyűlési határozat súlyosan veszélyeztette a vadásztársaság működését, céljának megvalósítását, egyéb irányú kötelezettségeinek teljesítését, melyekre figyelemmel a törvénysértőnek talált közgyűlési határozatot megsemmisítette, és elrendelte az ügyészi óvás alapján új határozat hozatalát.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását. Azzal érvelt, hogy a közgyűlési határozat sem jogszabályt, sem alapszabályi rendelkezést nem sértett, nem a társasági vagyont osztotta fel a kilépő tagok között, hanem a velük kötött szerződésből fakadó kötelezettségét teljesítette.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból levont következtetéseivel, döntésével azonban az ítéletábra nem ért egyet.

A vadásztársaságra, mint jogi személyiséggel rendelkező társadalmi szervezetre, az egyesületre vonatkozó szabályok az irányadók. E szabályokat a Ptk. 61-64. §-a, illetve az 1989. évi II. törvény (Etv.) tartalmazza. Ezek szerint a vadásztársaság olyan önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, amely az alapszabályában meghatározott célra alakult, nyilvántartott tagsággal rendelkezik, és céljának elérésére szervezi tagjai tevékenységét, működésének szabályait az Etv. 6. § (1) bekezdésében írt elvek alapján maga határozza meg, tevékenysége során nagyfokú autonómiát élvez. Mint jogi személy, jogképes. Jogképessége kiterjed mind azokra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek jellegüknél fogva nem csupán az emberhez fűződhetnek. Ennek alapján szerződéseket köthet, akár tagjaival, akár más természetes, illetve jogi személyekkel. A költségigényes működést kifejtő társadalmi szervezet - amilyen a vadásztársaság is - a célja megvalósításához szükséges vállalkozási tevékenységet is folytathat.

Mindezekre figyelemmel semmilyen törvényi akadálya nem volt annak, hogy a felperes annak érdekében, hogy területes vadásztársaságkénti működése feltételeit a taglétszám csökkentésével megteremtse, olyan szerződést kössön tagjaival, hogy tagsági viszonyuk megszüntetése fejében számukra 450 000 Ft-ot fizet. A szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg (Ptk. 200. § (1) bekezdés), az csak a törvényben meghatározott esetekben minősülhet érvénytelennek.

Téves a felperes óvásaiban, és így keresetében megfogalmazott azon álláspontja, hogy „a társadalmi szervezet vagyonáról való rendelkezés realizálására csak a szervezet megszűnésekor kerülhet sor.” E megállapítás érvényesülése azt jelentené, hogy pl. a vadásztársaság nem vásárolhatna takarmányt, etetőket, nem eszközölhetne semmilyen beruházást a vadgazdálkodás körében - mert ezek is kiadással, a vagyon csökkenésével járó tevékenységek, - ami nyilvánvalóan képtelenség, hiszen a vadásztársaság tevékenységét lehetetlenítené el, céljainak megvalósítását zárná ki.

Helytállóan állapította meg a megyei bíróság, hogy a felperes azoknak a tagjainak fizetett, akik tagsági viszonyukat kilépéssel megszüntették. Nem vitás, hogy sem az Etv., sem az

alperes alapszabálya nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy ez esetben a kilépő tagnak térítés járna, erre vonatkozó alanyi jogosultsága a tagnak nem lehet. Annak azonban nincs sem törvényi, sem alapszabályi akadálya, hogy a szervezet önként vállaljon olyan kötelezettséget, hogy 450 000 Ft megfizetésének kilátásba helyezésével készítse tagjait a tagsági viszonyuk megszüntetésére.

Az ennek ellentételezéseként meghatározott összeg kifizetése nem minősül sem a vagyon nevesítésének, sem felosztásának. A vagyon felosztásáról valóban a vadásztársaság megszűnése esetén kell rendelkezni a közgyűlésnek, ám ez esetben a szervezet összes vagyonát - így pl. a több tízmillió Ft értékű vadászházat is - figyelembe kell venni, s a vagyonfelosztásnak teljes körűnek, maradéktalannak kell lennie a szétosztás eredményeként.

A perbeli esetben azonban szó sincs a társaság megszűnéséről, a vadásztársaság a szerződések éppen az egyesületi célok megvalósítása, a tevékenység - igaz a korábbtól eltérő formájú - továbbfolytatása érdekében kötötte meg tagjaival, és ez - ahogyan arra az alperes megalapozottan hivatkozott, - megfelel az alapszabálya 33. § (1) bekezdésében írt követelménynek.

Nem foghat helyt az elsőfokú bíróság azon okfejtése, hogy a vadásztársaság az alapszabályban írt céljait bérkilövő vadásztársaságként is megvalósíthatná, indokolatlan „területes vadásztársasággá” való átalakulása. A vadásztársaság a belső önrendelkezése alapján maga határozhatja meg, hogy tevékenységét milyen formában kívánja kifejteni, e tekintetben sem a bíróság, sem az ügyészség nem jogosult korlátokat állítani, nem minősítheti az „átalakulást” átgondolatlanak, szükségtelennek. Ugyanígy nem kifogásolhatja a vadásztársaság gazdálkodását sem, mert ez sértené a társadalmi szervezet autonómiáját. A jogszabályok más jogi személyek, pl. gazdasági társaságok esetén sem adnak felhatalmazást e szerveknek a gazdálkodás ésszerűségi, célszerűségi szempontok alapján való felülvizsgálatára.

Az alperes és tagjai közötti szerződések a kifejtettek szerint sem jogszabályba, sem az alperes alapszabályába nem ütköznek, senki számára érdeksérelmet nem okoznak, így az alperes közgyűlése azokat az alapszabály 19. § (1) bekezdés h) pontja alapján törvénysértés nélkül hagyta jóvá. E közgyűlési határozatokkal szembeni óvások megalapozatlanok voltak, ezért a vadásztársaság 1/2007. (III. 21.) számú közgyűlési határozata sem volt jogszabálysértő.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

A pernyertes alperes kérte költségei megállapítását. Költségként a képviselőjének munkadíját számolta el a bíróság, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján állapított meg azzal, hogy annak megfizetésére a Pp. 78. § (3) bekezdése alapján az államot kellett kötelezni.

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdésének f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2007. december hó 19.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Szabóné dr. Bélteki Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő